

Daarentegen is het te betreuren dat zonder een advies in te winnen, gevels in een zeer opvallende kleur werden geschilderd, zoals in de IJsselstraat is voorgekomen. En dan nog niet eens omdat het een nieuwe „vreemde” kleur is, maar omdat hij onnodig is aangebracht op een pand, dat met zijn natuurlijke kleur in het beeld van de straat alle kans zou hebben gelaten voor kleuren in de etalages of de kleur van een deur of markiesje. Dat zijn de „natuurlijke” plaatsen om werkelijk kleur in het gevelbeeld te krijgen.

De Antonius en Corneliusstichting te IJsselstein (II)

door W.J.A. van Wijk

Met kerkelijke feesten deed men ook in het tehuis iets extra's, zoals met Pasen 1902:

„De oude menschen hebben beide Paaschdagen 's avonds ieder 2 eieren gehad en krentenbrood. Behalve het brood van Schilte hadden wij 2 krentenbroden besteld, ieder van f 0,50. Mijnheer A. Kippersluis stuurde een koek en een kistje cigaren”

Bij het Kerstmenu ontbrak de kalkoen, maar wel

„hebben de menschen aan het ontbijt worst gehad, des middags aardappelen, gedroogde appelen en gehakt”

Terwijl de mannen gescheiden leefden en woonden van de vrouwen, kwamen zij bij feestdagen gezellig bij elkaar

„Feest van den H. Antonius op 13 juni . . . De Heer A. Kippersluis is des morgens met Mietje op de koffie geweest. De vrouwen hebben toen met de mannen in de voorkamer van het mannengesticht koffie gedronken”
(Mietje was de huishoudster van A. Kippersluis).

Nu en dan wordt er in het dagboek melding gemaakt van het feit dat een van de bewoners jarig is en tracteert (c.q. kan tracteren):

„Op 27 februari 1904 is Van Doorn jarig. Hij heeft op zijn 84ste verjaardag de oude lui op gebakken visch getracteerd”.

In 1906 wordt de kapel ingewijd.

Op 7 november 1910 is er grote rouw, ik citeer:

„Stierf de Edele Stichter van ons huis, de Heer Ant. van Kippersluis (Toonoom) in de ouderdom van 85 jaar en 8 maanden. Wat hield hij veel van zijn Stichting, wat hield hij veel van hen, die hij zo gaarne **zijne** Oudjes noemde. Altijd was hij er vol van en tot in de laatste dagen gaf hij nog blijk van de buitengewone zorg, die hij voor hen had. Om aan zijn hartewens te voldoen verlangde de familie dat bij de begrafenis de Oudjes onmiddellijk achter de lijkkoets zouden lopen. 22 Oudjes volgden de lijkstoet. 4 waren door ouderdom thuisgebleven. Bij het thuiskomen en aan het middagmaal werden allen, alsook de Eerw. Zusters ruim getraceerd. Toen dan ook onder de H. Mis van Requiem onze Zeereerw. Heer Pastoor C. Brom een woord van lof over de edele daden van de grooten weldoener der Parochie deed horen werd ook vooral de Stichting van ons huis genoemd.

De ouden van dagen, die hier zo gelukkig verpleegd worden, werden aangespoord om veel voor de geachten Ontslapene te bidden. Hij ruste in Vrede. Amen”

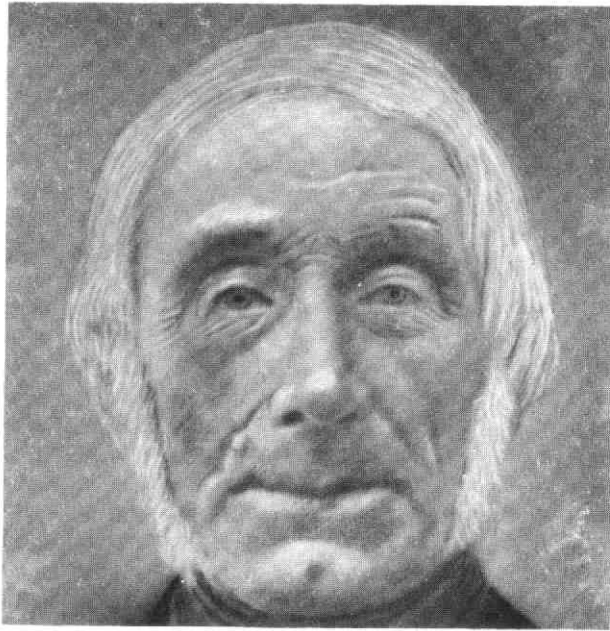
Enige tijd later:

„Jan van S., al geruime tijd tobbede, werd op raad van onze dokter naar Utrecht gebracht om geopereerd te worden. Daar onderzocht, constateerde men dat Jan een inwendigen kanker had en dus ongeneeslijk was. We konden hem daarom onmogelijk terugnemen. Het R.K. Armbestuur van Jutphaas zorgt voor de verdere onkosten. Jan moet nu of in het St. Antonius Gasthuis te Utrecht blijven of naar het Gesticht voor ongeneeslijken kwalen te Rotterdam worden gebracht. Dezelfde dag dat Jan naar Utrecht vervoerd is, hebben we R. van W. in ons huis opgenomen. Hij is nog wel te jong voor het Gesticht, maar om zijne zeer minne ontwikkelde geestvermogens was hij vooral na de dood zijner moeder de verstoteling in het huis zijner zuster en een voorwerp van bespottung voor de straatjongens onder wie hij zowat de geheelen dag moest doorbrengen. Hier in ons huis is de jongen overgelukkig, hij is nu weer naar ziel en lichaam bezorgd en kan als knecht in ons huis goede diensten doen”.

Het blijkt regelmatig dat de verzorging nogal wat zorgen baart:

„Donderdag 13 juli 1911 werd onze Oude Heintje, de Wed. V. door onze Eerw. Soeur Superieure en Soeur Marie Justa naar het St. Antonius Gasthuis gebracht. We hadden ongeveer 5 jaar geleden ons vrouwtje lam in huis gekregen. De Zusters hebben heel wat last met haar gehad, vooral omdat de zieke bij haar lamheid zoo verbazend zwaar werd. Na nog verscheidene beroertes begon onze zieke van binnen te rotten, waardoor de toestand voor onze Zuster bijna onhoudbaar werd. Met heel veel moeite konden we onze Heintje op voornoemde datum in een ziekenwagen naar Utrecht vervoerd krijgen, maar in het ziekenhuis gekomen ging Heintje hard achteruit. Zaterdag 22 juli kregen wij al de tijding dat Heintje den vorigen dag was overleden”

Wanneer men een dagboek volgt valt men van het ene uiterste in het andere. In juli 1913 is er groot feest:

A. van Kippersluis 1825-1911

„Het was twaalf en een half jaar geleden dat het Gesticht voor onze Oudjes werd gesticht. Toonoom van Kippersluis, die in november 1911 was overleden, had nog kort voor zijn overlijden gezegd, dat met het 12½ jarig bestaan van het huis de Oudjes feest moesten hebben, Soeur Superieure herinnerde een week van te voren onze Pastoor daaraan, die er ook duidelijk oren naar had. Pastoor zou Gezongen H. Mis doen en Soeur Sup. moest voor tractatie zorgen. Daags voor het feest hoorden we dat Pastoor en de Kerkmeesters zouden komen. 't Zou dus groot feest zijn”.

„De Zusters fluks aan 't versieren en anderen aan 't liedjes oefenen. Terwijl wij daarmee bezig waren kwam de Burgemeester en Mevrouw ons bezoeken. Zij kwamen feliciteren, wijl zij om de verkiezingen voor de gemeente den volgenden dag niet konden komen. Zij zegden ook de tractatie toe voor den volgenden dag. Den geheelen dag hadden dan ook de Oudjes volop feest. Zuster Justa droeg de geheele geschiedenis van het ontstaan van het huis voor en werd op haar beurt door één onzer Zusters met een kleine gelukwensch vereerd. 's Avonds kwam de Heer Goes de Oudjes door zijn kluchten vermaken. Om 9 uur gingen de Oudjes overvoldaan naar bed.”

In 1915 wordt een lijkenkamer ingericht. 2 Jaar later kwam de 100ste bewoner. Normaal zijn er 20 tot 25 bejaarden. Mannen gescheiden van de vrouwen. Slechts 10 personen zijn tot heden uit het tehuis vertrokken. Meestal naar familie. De bewoners hadden ook hun wensen resp. eisen:

„ . . . . . verliet H.B. ons huis en ging in een huisje aan het Plantsoen in IJsselstein alleen wonen. Zij kon — zegde zij — de lucht van het eten door elkaar niet verdragen”.

„Van R. vertrok uit ons huis. De mannen waren hem te boers”.

Het dagboek verhaalt jaar-in jaar-uit de dagelijkse gebeurtenissen. Helaas wordt er niets bijzonders gemeld over de eerste wereldoorlog.

„In het laatst van juli 1921 is Johannes Leonardus K. in het Gesticht gekomen. Het bestuur heeft hem opgenomen omdat hij de kost niet kon verdienen en werkloos was en geen onderkomen had, zodat hij 's nachts in een schuur moest slapen. Nu krijgt hij f 7,88 van de invaliditeitswet. Jan zegt dat Armmeester Wolffenbuttel voor hem geplakt heeft”.

De bovengenoemde uitkering geschiedde wekelijks.

Oranjefeesten waren altijd grote volksfeesten en vooral in IJsselstein . Ik haal aan hetgeen op 12 en 13 september 1923 genoteerd staat.

„Groot feest. Zilver Jubileum van onze geëerbiedigde Koningin. De Oudjes gaan 's morgens naar de Plechtige H. Mis. S.M. Justa en S.M. Turbutia hebben de zitkamers der Oudjes met groene slingers versierd. Beide dagen is wat eten betreft als op Zondag. Ze moesten beide avonden om 6 uur thuis zijn. Dat was voor de mannen wel wat teveel gevraagd. Kapelaan Sinnige deed een goed woordtje voor hun en zoo mochten ze 's avonds tegen 9 uur, 13 september, de mooi versierde straten gaan zien en om half tien het vuurwerk. S.M. is niet te bed gegaan voor ze thuis waren, want de Overste had er even als zij erg veel zorg over dat ze zich netjes zouden gedragen. Doch alles liep — den Goeden God zij dank — heel netjes af en voor 11 uur kon S.M. Justa ook ten ruste gaan. Ook moet nog vermeld dat we een bus vol melk cadeau kregen, wat van de tractatie van de kinderen was overgebleven”.

Op 4 januari 1926 wederom een Zilveren Jubileum:

„Deze dag bestond het Corn. Ant. Gesticht vijf en twintig jaar wat dan ook bijzonder groot gevierd is. Reeds dagen tevoren waren de Zusters druk in de weer om de Oudjes een prettige dag te bezorgen. Daags tevoren werden de zitkamers versierd en in de vrouwen ingang keurige palmen aangebracht. Ook de spreekkamer kreeg een meer feestelijk aanzien. Maandag 4 januari gingen bijna alle Oudjes tot de H. Communie voor de H. Mis van 7 uur, die werd opgedragen voor de overleden weldoeners en Stichters Antonius en Cornelius van Kippersluis. Toen ze thuis kwamen stond er een feestig ontbijt klaar wat zich goed deed smaken. Om 9 uur werd er eene H. Mis met assistentie opgedragen uit dankbaarheid en na de H. Mis plechtig Te Deum. Daarna mochten de Oudjes vergezeld van Soeur Sup. Petra (die voor dit feest was overgekomen) en S.M. Justa naar de Pastorie op de koffie. Na een gezellig half uurtje trok de stoet weer huiswaarts, waar ze met pianospel werden verwelkomd. Een glaasje wijn voor het eten mocht op die feestelijke dag ook niet ontbreken. Daarna feestig diner. In den loop der middag werden de Oudjes verrast met de grabbelton, waarin elk een klein geschenkje vond. 's Avonds om 6 uur grote bijeenkomst en nog wel in de recreatiekamer van de Zusters, die voor dit doel gebruikt mocht worden en keurig tot dit doel was versierd. Hierbij werd het feest opgeluisterd door de Eerw. Heeren Kapelaans en het Kerkbestuur. Heel gezellig is deze avond doorgebracht, afwisselend door zang en voordrachten. S.M. Justa die 25 jaar in het Gesticht werkzaam was geweest werd door het Kerkbestuur een keurig karpert aangeboden voor de ziekenkamer. Marie Voorendt onze trouwe werkster sedert al die jaren kreeg een prachtige pendule. Ten slotte werd een keurige serenade ter eere van de Jubilarisse gebracht”.

(wordt vervolgd)